
Wydajność obliczeń równoległych

Wydajność obliczeń równoległych

- Cel zrównoleglenia – skrócenie czasu działania programów, zwiększenie wydajności obliczeń, uzyskanie szybszego przetwarzania
- Wyrażanie wydajności:
  - liczba operacji na sekundę (MIPS)
    - ♦ niemożliwość oszacowania jak szybko wykonywana jest pojedyncza instrukcja – zależność od kontekstu
    - ♦ trudność określenia z ilu i jakich instrukcji składa się program
  - miary zależne od dziedziny zastosowań
    - ♦ np. liczba operacji zmiennoprzecinkowych na sekundę (MFLOPS)
  - miary względne, w których porównuje się czasy wykonania programu (rozwiązania zadania) na jednym i wielu procesorach
    - Przyspieszenie obliczeń:
      - $S(p) = T_s / T_p(p)$ – punkt widzenia użytkownika (przyspieszenie „bezwzględne”)
      - $S(p) = T_p(1)/T_p(p)$ – częste w badaniach skalowalności (przyspieszenie „względne”)
    - Efektywność zrównoleglenia: $E(p) = S(p) / p$

Wydajność obliczeń równoległych

→ Wydajność obliczeń równoległych

- analiza Amdahla (1967)
- prawo Amdahla:
  - przy liczbie procesorów zmierzającej do nieskończoności czas rozwiązania określonego zadania nie może zmaleć poniżej czasu wykonania części sekwencyjnej programu, przyspieszenie nie może przekroczyć wartości wyznaczonej przez udział części sekwencyjnej, a efektywność zrównoleglenia zmierza do zera
- prawo Amdahla stwierdza istotne ograniczenie wydajności programów równoległych
- co więcej, prawo Amdahla nie uwzględnia m.in.:
  - komunikacji, która dodatkowo spowalnia obliczenia równoległe
  - braku zrównoważenia obciążenia procesorów

Wydajność obliczeń równoległych

→ Wydajność obliczeń równoległych:

- prawo Amdahla dotyczy równoległego rozwiązania z coraz większą liczbą procesorów **tego samego zadania** (analiza przy stałym rozmiarze zadania)
- można problem zrównoleglenia postawić jako problem rozwiązania sekwencji zadań przy stałym czasie wykonania
- analiza Gustafsona (1988)
- przyspieszenie przeskalowane: modyfikacja definicji przyspieszenia obliczeń i efektywności zrównoleglenia, tak żeby uwzględnić fakt zwiększania rozmiaru zadania wraz ze wzrostem liczby procesorów
- przy zmodyfikowanych definicjach częściej możliwe jest uzyskanie przyspieszenia zmierzającego do nieskończoności i efektywności nie spadającej poniżej pewnej stałej wartości

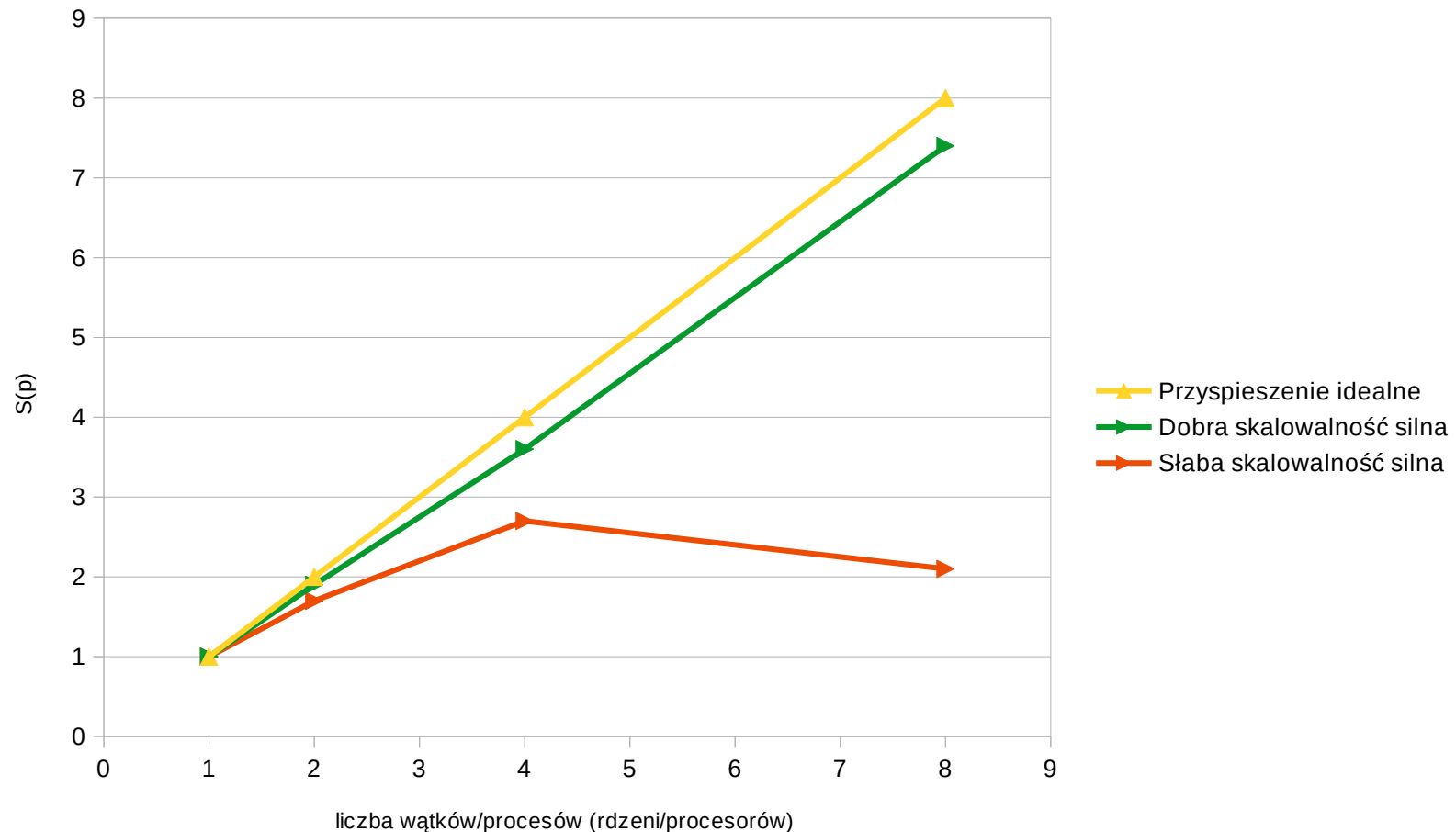
Wydajność obliczeń równoległych

- Skalowalność obliczeń
  - skalowalność obliczeń równoległych oznacza właściwe zachowanie programu w przypadku rosnących zasobów obliczeniowych (i ewentualnie rosnącego obciążenia obliczeniowego)
  - różni się dwa podstawowe pojęcia związane ze skalowalnością obliczeń:
    - skalowalność w sensie silnym i skalowalność w sensie słabym
  - skalowalność w sensie silnym oznacza liniowe (lub pozostające blisko liniowego) przyspieszenie programu równoległego zgodnie z klasyczną analizą ze stałym rozmiarem zadania
    - poza rzadkimi przypadkami programów z minimalnym udziałem narzutów wykonania równoległego (tzw. programy "żenująco" równoległe, *embarassingly parallel*) zdecydowana większość programów nie wykazuje skalowalności w sensie silnym
    - standardowo, przyspieszenie programów nie tylko nie jest liniowe, ale wręcz z rosnącą liczbą użytych wątków/procesów (rdzeni/procesorów) często spada do zera

Skalowalność w sensie silnym

- Wykres skalowalności w sensie silnym
  - wykres przyspieszenia $S(p) = T_p(1) / T_p(p)$ dla tego samego zadania

Wydajność obliczeń równoległych

- Skalowalność obliczeń (cd.)
  - skalowalność w sensie słabym odnosi się do badania zachowania programów równoległych, gdy rozmiar jest stały na pojedynczy wątek/proces (całkowity rozmiar zadania W , najczęściej wyrażany liczbą wykonywanych operacji, rośnie proporcjonalnie do liczby wątków/procesów)
    - jednym z możliwych wskaźników dobrej skalowalności jest utrzymywanie stałego (lub nieznacznie rosnącego) czasu wykonania – czas wykonania zadania p -razy większego przy użyciu p wątków/procesów pozostaje niezmienny
      - $T_p(\mathbf{p}, \mathbf{W}(\mathbf{p})) \approx \text{const}$ dla $\mathbf{W}(\mathbf{p}) = \mathbf{p} * \mathbf{W}(1)$
      - przy całkowitym braku skalowalności taki czas mógłby rosnać p -krotnie, tak jak czas wykonania sekwencyjnego (z użyciem jednego wątku/procesu)
    - drugą miarą skalowalności w sensie słabym jest tzw. przyspieszenie przeskalowane (*scaled speed-up*), gdzie przyspieszenie dla każdej liczby wątków/procesów p oblicza się indywidualnie, badając każdorazowo zadanie o rozmiarze dostosowanym do liczby wątków/procesów
      - $S^s(\mathbf{p}) = S^s(\mathbf{p}, \mathbf{W}(\mathbf{p})) = T_p(1, \mathbf{W}(\mathbf{p})) / T_p(\mathbf{p}, \mathbf{W}(\mathbf{p}))$ dla $\mathbf{W}(\mathbf{p}) = \mathbf{p} * \mathbf{W}(1)$

Skalowalność w sensie słabym

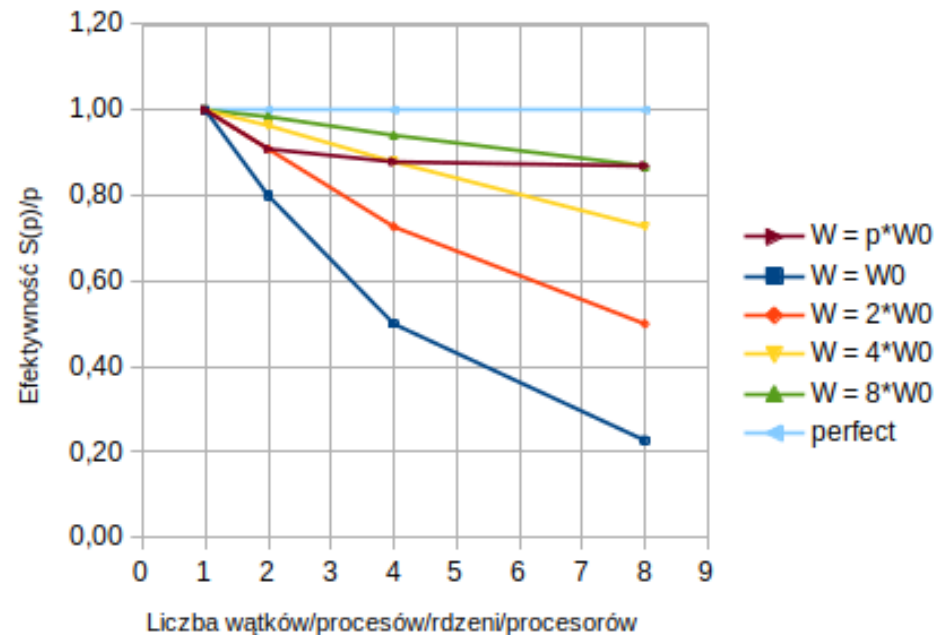
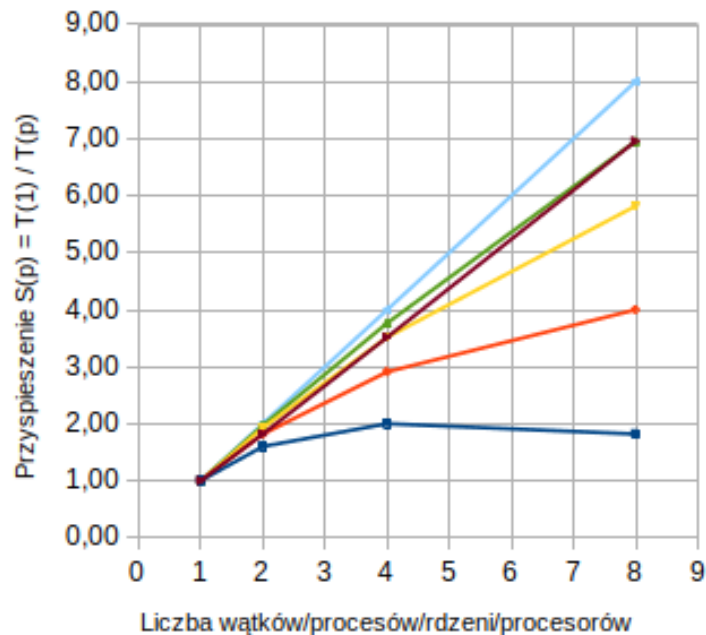
- Tabela wyników do badania skalowalności w sensie słabym
  - czasy wykonania dla różnych liczb wątków/procesów/rdzeni/procesorów, p oraz **różnych rozmiarów zadania W (wyrażanych w liczbie operacji zmiennoprzecinkowych, nie w rozmiarze danych wejściowych)**
  - czasy na przekątnej głównej oznaczają czasy wykonania programu dla p wątków/.../.../... i zadania p -razy większego niż dla 1 wątku/.../.../...
  - stosunek czasów w pierwszym wierszu do czasów na przekątnej głównej służy do skonstruowania wykresu przyspieszenia przeskalowanego, $S^S(p)$
  - w podanym w tabeli przykładzie dla liczby wątków $p=4$ wyczerpywały się zasoby maszyny uniemożliwiając dalszy wzrost wydajności i spadek czasu wykonania

	$W = W_0$	$W = 2*W_0$	$W = 4*W_0$	$W = 8*W_0$
$p = 1$	0,008148	0,016521	0,033008	0,066044
$p = 2$	0,004187	0,008405	0,016775	0,033659
$p = 4$	0,002671	0,004964	0,009839	0,019458
$p = 8$	0,002492	0,004745	0,008975	0,017806

Skalowalność

- Przyspieszenie i efektywność zrównoleglenia w badaniu skalowalności
  - dla rosnącego rozmiaru zadania krzywe przyspieszenia często zbliżają się do przyspieszenia idealnego, a efektywność do 100%
  - w badaniu skalowalności, przy konstrukcji przyspieszenia przeskalowanego, wybierane są punkty dla rozmiaru rosnącego proporcjonalnie do liczby wątków/procesów/rdzeni/procesorów

Wydajność obliczeń równoległych

- Narzut obliczeń równoległych to wszystkie czynniki wpływające na odbieganie czasu wykonania programu równoległego od czasu idealnego (p razy krótszego dla p wątków/procesów)
- narzut całkowity: $N_p(p) = p \cdot T_p(p) - T_p(1)$ [$\Rightarrow T_p(p) = T_p(1)/p + N_p(p)/p$]
    - ♦ narzut na pojedynczy procesor/rdzeń $N_1(p) = N_p(p)/p = T_p(p) - T_p(1)/p$
  - w analizie Amdahla (przy stałym rozmiarze zadania) narzut na pojedynczy procesor/rdzeń ($\approx$ czas wykonania części niedającej się zrównoleglić) pozostaje stały
    - ♦ w efekcie jego proporcja w miarę wzrostu liczby procesorów/rdzeni w stosunku do malejącego czasu wykonania na pojedynczym procesorze/rdzeniu rośnie
  - w analizie Gustafsona narzut na pojedynczy procesor/rdzeń ($\approx$ czas wykonania części niedającej się zrównoleglić) także pozostaje stały
    - ♦ jednak jego proporcja w stosunku do stałego czasu wykonania na pojedynczym procesorze/rdzeniu pozostaje stała (dzięki rozważaniu zadań o rozmiarze rosnącym wraz z liczbą procesorów/rdzeni)
  - ogólnie:
    - ♦ do uzyskania skalowalności w sensie silnym konieczne jest, żeby wraz z rosnącą liczbą procesorów/rdzeni narzut na jeden procesor/rdzeń był zerowy lub malał (i to odwrotnie proporcjonalnie do liczby wątków/procesów, czyli jak $1/p$)
    - ♦ do uzyskania skalowalności w sensie słabym wystarcza, żeby narzut na jeden procesor/rdzeń pozostawał stały albo malał (lub tylko nieznacznie rósł)

Wydajność obliczeń równoległych

- Czynniki wpływające na wydajność obliczeń równoległych (decydujące o narzucie obliczeń równoległych):
  - Czas wykonywania części niedającej się zrównoleglić (część sekwencyjna, *serial fraction*)
  - (Nie)zrównoważenie obciążenia
    - różnica między maksymalnym czasem obliczeń jednego z wątków/procesów, w stosunku do średniego czasu obliczeń wszystkich wątków/procesów
  - Czas komunikacji/synchronizacji
  - Czas realizacji dodatkowych obliczeń
  - Czas wykonywania operacji systemowych (uruchomienie wątków, procesów, alokacja pamięci itp.)
  - Inne czynniki (np. skalowanie częstotliwości pracy rdzeni)
- Jednym z podstawowych powodów ograniczenia wydajności obliczeń dla maszyn z pamięcią wspólną jest wyczerpanie zasobów:
  - liczby rdzeni w maszynie
  - przepustowości magistrali z pamięcią (dla programów wykonujących relatywnie mało obliczeń w stosunku do rozmiaru pobieranych danych z pamięci)

Wydajność obliczeń równoległych

- Wnioski z przeprowadzonej analizy:
  - możliwe jest osiągnięcie zadowalających parametrów wykonania równoległego jeżeli:
    - nie dążymy do uzyskania zerowego czasu działania dla pewnego konkretnego zadania o stałym rozmiarze
    - staramy się optymalnie zrównoleglić zadania o rozmiarze rosnącym wraz z liczbą używanych procesorów
  - inaczej:
    - **nie po to stosujemy obliczenia (masowo) równoległe, żeby coraz szybciej rozwiązywać te same zadania, ale po to, żeby efektywnie rozwiązywać zadania coraz większe, problemy coraz bardziej złożone**